

TZ 1.0 Zpráva o průzkumech zeleně

Datum zpracování: červen – srpen 2019

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

MĚSTO
PÍSEK

CENTRUM
DOPRAVNÍHO
VÝZKUMU

Atregia

Obsah

TZ 1.0 Zpráva o průzkumech zeleně.....	1
Obsah	2
1 Účel dokumentu	3
2 Základní údaje o průzkumu	4
3 Průběh průzkumu.....	9
Konstrukce výběrového souboru	9
Zpracování a kontrola dat.....	9
4 Závěr, zhodnocení	10

1 Účel dokumentu

Pro vypracování plánu udržitelné zeleně města Písek byly jako základní podklad provedeny detailní průzkumy stávající zeleně. Rozsah řešeného území vyplývá ze zadání – průzkumy byly provedeny na katastrech Písek, Hradiště u Písku, Semice u Písku, Smrkovice a Nový Dvůr u Písku.

2 Základní údaje o průzkumu

Při průzkumu byla použita metodika zpracování generelů zeleně. Vzhledem k tomu, že Plán udržitelné zeleně klade důraz na koncepci sídelní zeleně, jsou podrobně hodnoceny především plochy veřejně přístupné zeleně v zastavěných územích obcí. Pro vytvoření uceleného systému zeleně včetně návaznosti na okolní krajinu byly terénní průzkumy provedeny v celém katastrálním území.

Terénní šetření probíhalo v průběhu června až září 2019. V mapě v měřítku 1:5 000 byly vymezovány jednotlivé plochy zeleně a do tabulek byly zaznamenány následující údaje:

1. Evidenční (pořadové) číslo plochy

Hodnocené plochy zeleně jsou vedeny pod číslem, které je shodné v tabulkách i ve výkresech.

2. Název plochy

3. Funkční typ zeleně

Plochy zeleně jsou rozděleny do dvou hlavních skupin – v první skupině má zeleň v hodnocených plochách hlavní funkci, ve druhé skupině plní zeleň funkci doplňkovou.

Zeleň funkčně samostatná

Parky (P) – souvislé, zahradnický upravené plochy s výměrou minimálně 0,5 ha při minimální šířce 25m. Kritériem zařazení do této kategorie je schopnost poskytnout účinnou rekreaci v přírodě blízkém prostředí. Skladba vegetačních prvků, intenzita péče, možnost rozvinutí programového řešení a kompozice činí z tohoto funkčního typu nejvýznamnější prvek v systému zeleně města.

Parkově upravené plochy (U) – zahradnický upravená plocha s rozlohou pod 0,5 ha s převažující okrasnou funkcí. Na rozdíl od parku neposkytují plnohodnotné prostředí pro odpočinek. Funkce těchto ploch v systému zeleně je významná, protože vytváří mozaiku, která významně ovlivňuje charakter a specifičnost městských částí i celého sídla.

Rekreační zeleň (R) – veřejně přístupné plochy celoročně využívané, především v menších obcích nebo v okrajových částech sídla vybavené pro krátkodobou rekreaci.

Hřbitovy (H)

Ochranná zeleň (T) – porosty dřevin s primární funkcí zaměřenou na snížení negativních vlivů různých provozů a zařízení. Vegetace plní nejčastěji funkci ochranné clony.

Stromořadí (ST) – uliční zeleň nebo krajinné stromořadí – souvislé liniové výsadby stromů v sídle nebo mimo zastavěné území.

Botanická zahrada a arboretum (BA) – plochy zeleně se společensko-výchovným nebo výzkumným zaměřením. Při terénních průzkumech byly pouze plošně vymezeny hranice těchto ploch s omezenou přístupností a zeleň zde nebyla podrobně hodnocena.

Les (L), Lesopark (LP) – při terénních průzkumech nebyly hodnoceny, ve výkresech jsou plochy lesa převzaty dle kultur uvedených v katastru nemovitostí.

Krajinná zeleň vodotečí (KZV) – doprovodné a břehové porosty vodních toků a vodních ploch. Podrobně byla zeleň této kategorie hodnocena jen v sídle a v místech přístupných.

Krajinná zeleň ostatní (KO) – často neupravené plochy, volně přístupné, bez aktuální údržby. Charakteristickým znakem jsou spontánně vzniklé porosty dřevin i bylin. Tento typ zeleně nebyl podrobně inventarizován, při terénních průzkumech byly pouze plošně vymezeny.

Zeleň s funkcí doplňkovou

Zeleň obytných souborů (ZB) – zahradnický upravené plochy navazující na bytové domy nebo obytné soubory s určením k využívání obyvatel sídlišť. Pro tento typ je charakteristická přítomnost vybavenosti – dětských hřišť, pískovišť, sušáků na prádlo, klepačů apod.

Zeleň u individuální zástavby rodinných domů (ZRD) – zeleň na parcelách rodinných domů vesnického i městského charakteru s okrasným i užitkovým využitím. Při terénních průzkumech byly pouze plošně vymezeny hranice těchto ploch.

Zeleň občanské vybavenosti (ZC) – drobné plochy v okolí budov občanské vybavenosti, které nemají charakter parkově upravených ploch.

Zeleň školních a kulturních zařízení (ZK) většinou plochy oplocené, omezeně přístupné, se zelení zaměřenou i na výuku a výchovné cíle. Při terénních průzkumech byly pouze vymezeny hranice těchto ploch a zeleň nebyla podrobně hodnocena.

Zeleň sportovních areálů (ZS) – plochy zeleně uvnitř sportovních areálů s upraveným režimem přístupnosti. Zeleň je většinou ve formě pravidelně udržovaných ploch a vzhledem k rozloze sportovišť se uplatňuje v menší míře. Při terénních průzkumech byla u většiny těchto ploch pouze plošně vymezeny hranice areálů a zeleň nebyla podrobně hodnocena.

Zeleň dopravních staveb (ZD) – menší plochy, pásy nebo pruhy zeleně s izolační a estetickou funkcí podél komunikací.

Zeleň zdravotnických zařízení (ZZ) – při terénních průzkumech byly pouze plošně vymezeny hranice těchto ploch s omezenou přístupností.

Významný detail (VD) – soliterní strom nebo skupina dřevin většinou u stavebního prvku (kapličky, kříže) nebo ve zpevněných plochách náměstí.

Zeleň ploch výroby a skladování (ZVS) – plocha účelové zeleně zaměřená na snížení negativních vlivů výrobních provozů, někdy má zeleň i estetickou funkci. Při terénních průzkumech nebyly tyto plochy hodnoceny.

Zeleň v zahrádkářských a chatových oblastech (ZZCH) – plochy okrasných nebo užitkových zahrad bez obytné zástavby, při terénních průzkumech nebyly hodnoceny.

4. Majetek města

V tabulce jsou uvedeny následující možnosti:

Ano – plocha je majetkem města nebo obce

Ne – plocha není majetkem města nebo obce

Cst – část plochy je majetkem města nebo obce

5. Přístupnost plochy

zkratkou je uvedena přístupnost plochy pro veřejnost

P – plochy veřejnosti přístupné bez omezení

0 – časově omezený přístup veřejnosti na plochu

V – vyhrazená plocha, veřejnosti nepřístupná

6. Prostorové uspořádání vegetačních prvků

1 – vhodné, odpovídající danému funkčnímu typu zeleně

2 – průměrné, neodpovídající zcela danému funkčnímu typu zeleně, je nutno částečně změnit skladbu vegetačních prvků nebo prostor (např. odclonit, otevřít prosvětlit)

3 – nevhodné – prostorovou strukturu je třeba znovu vytvořit, protože stávající struktura je zcela nevhodná

7. Vhodnost druhového složení vegetace

1 – vyhovuje danému funkčnímu typu zeleně a stanovištním podmínkám

2 – ne zcela vyhovuje danému funkčnímu typu zeleně, neohrožuje stabilitu plochy, ale vyžaduje úpravu (částečná výměna druhů, zpestření a obohacení druhové skladby)

3 – nevyhovuje charakteru daného funkčního typu zeleně nebo stanovištním podmínkám, zásadním způsobem ohrožuje stabilitu plochy, v porostní struktuře většinou chybí kosterní druhy dřevin, nutné je změnit celou druhovou skladbu, vysadit nové druhy

8. Věková struktura dřevinných vegetačních prvků

1 – vhodná – rozložená věková struktura, zaručen kontinuální vývoj a obměna generací dřevin

2 – průměrná – převažují dospělé stromy, v segmentech plochy jsou významné dílčí obnovy, kontinuální generační obnova není zajištěna kontinuálně

3 – nevhodná – zcela převažují dospělí nebo přestárlí jedinci, porost se postupně rozpadá, případné individuální dosadby nemohou ovlivnit rozpad plochy

9. Zdravotní a pěstební stav dřevin

1 – vyhovující, zaručuje dlouhodobou existenci dřevin na lokalitě

2 – průměrný – u části vegetačních prvků je nutný zásah, pěstební stav je mírně zanedbaný, nutná jsou dílčí pěstební opatření

3 – špatný – u většiny vegetačních prvků, které jsou nositeli prostorové stability je nutný aktuální (jednorázový nebo postupný) zásah (např. celkové probírky, asanace, speciální ošetření většího počtu jedinců)

10. Kvalita péče

1 – vysoká – žádné nedostatky v udržovací péči nebo jen dílčí nezávažné nedostatky v udržovací péči

2 – průměrná – vegetační prvky vykazují znaky dílčích, závažných nedostatků v udržovací péči

3 – nízká – vegetační prvky vykazují znaky významných a velmi významných nedostatků v udržovací péči nebo její úplnou absenci

11. Vybavenost plochy

1 – dostatečná, vyhovující a v dobrém stavu

2 – nedostatečné nebo přestávající plnit svoji funkci

3 – schází nebo neplní svoji funkci (jsou v rozpadu, neodpovídají charakteru plochy)

0 – není a není nutná

12. Vybavenost

Výčet prvků, nacházejících se ploše

13. Doplnění vybavenosti

Ano

Ne

14. Stav technických prvků

1 – výborný a dobrý

2 – průměrný

3 – špatný

15. Význam plochy

1 – celoměstský

2 – obvodový

3 – lokální

16. Katastrální území

Řešené katastry uvedeny zkratkou – Písek (P), Hradiště u Písku (HuP), Semice u Písku (Sem), Smrkovice (Smr) a Nový Dvůr u Písku (ND).

17. Výměra

byla zjišťována po digitalizaci mapových podkladů a je udána v m². Při zjišťování výměry ploch jednotlivých kategorií zeleně jsou dodržovány následující zásady:

Do výměry parků a menších parkově upravených ploch se nezahrnují různé stavby a zařízení, které nejsou určeny k přímému využívání v rámci programu dané plochy. Aleje jsou vykazovány v délkových mírách (metrech). Plochy hřbitovů se započítávají celé včetně zpevněných ploch.

Území se zelení u individuální zástavby, zahrádkové a chatové osady, ochranná zeleň průmyslových a zemědělských areálů, plochy lesa jsou zachyceny pouze graficky v mapové části. Tyto kategorie nejsou podrobně tabulkově hodnoceny ani zjišťována jejich výměra.

18. Intenzitní třída údržby

1 intenzitní třída – představuje nejintenzivněji udržované reprezentační plochy (zeleň na náměstích, u významných budov, centrální parky apod.),

2 intenzitní třída – představuje intenzivní údržbu silně zatěžovaných ploch

3 intenzitní třída – představuje běžnou údržbu méně významných ploch včetně sídlištní zeleně

4 intenzitní třída – zahrnuje extenzivně udržované plochy

5 intenzitní třída – plochy neudržované nebo udržované pouze příležitostně

19. Návrh změny režimu péče

1 – žádný

2 – snížení intenzity péče

3 – zvýšení intenzity péče

20. Potřeba úprav

1 – bez potřeby

2 – rekonstrukce porostů

3 – rekonstrukce vybavenosti

4 – celková rekonstrukce plochy

21. Naléhavost provedení úprav

1 – akutní

2 – středně naléhavé

3 – nenaléhavé

22. Doplnění plochy vegetačními prvky

Typy vegetačních k prvků jsou označeny zkratkami: S- soliterní stromy, ST- stromořadí, SS- skupiny stromů, KP- keře půdopokryvné a nízké, KV- keře vysoké, ZK- záhon květin, LT- luční (květnatý) trávník, O- ostatní – návrh je slovně uveden v poznámce

23. Poznámka

V poznámce jsou komentovány skutečnosti, které nelze zachytit v tabulkových položkách, u ploch s menším zastoupením druhů je uvedeno je druhové složení

3 Průběh průzkumu

Terénní průzkumy podle výše uvedené metodiky probíhaly v průběhu června až srpna 2019. Zjišťovaná data byla zaznamenávána do tabletu, Zákes ploch byl prováděn do mapy v měřítku 1:5000, Pro každou plochu byla pořízena fotodokumentace, která je uložena v databázi zpracovatele.

Konstrukce výběrového souboru

Podrobně hodnoceny byly plochy veřejně přístupné zeleně, které jsou vedeny v pasportu zeleně města Písek. Plochy krajinné zeleně, zeleně vyhrazené nebo zeleně veřejnosti nepřístupné nebyly podrobně hodnoceny, ale protože tvoří významnou součást systému zeleně města, jsou jejich plochy vymezeny v návrhových mapách. Plochy lesa byly do map vygenerovány z evidence katastru nemovitostí.

Zpracování a kontrola dat

Terénní průzkumy byly provedeny základní mapovací metodou, kdy byly v základním mapovém podkladu identifikovány jednotlivé plochy zeleně a klasifikovány podle legendy. Digitalizace terénních průzkumů probíhala v prostředí softwaru Microstation na podkladu digitální katastrální mapy a ortofotomapy.

Výsledná data PUZ vznikla syntézou dat pořízených v aplikaci Microstation, digitální katastrální mapy, ortofotomapy a dalších digitálních mapových podkladů.

Všechna získaná vektorová data byla podrobena topologickým kontrolám a případné nedostatky byly odstraněny. Takto zkontrolovaná data byla doplněna o atributovou složku, uloženou do relační databáze. V databázi proběhla podrobná kontrola naplněnosti všech požadovaných atributů a struktury dat.

Jednotlivé plochy zeleně mají kromě názvu a čísla naplněna další popisná data upřesňující jejich povahu a stav. Data zjištěná v terénu a uložená do tabletů byla převedena do tabulek ve formátu ods.

4 Závěr, zhodnocení

Celkem bylo v terénu podrobně vyhodnoceno 306 ploch zeleně. Zpracování ve formátu GIS umožňuje další využití dat pro vyhodnocení zeleně z mnoha hledisek. Celkový stav hodnocených ploch zeleně je shrnut následujícím přehledu.

Zeleň funkčně samostatná

Parky (P)	11
Parkově upravené plochy (U)	39
Rekreační zeď (R)	10
Hřbitovy (H)	3
Ochranná zeď (T)	27
Stromořadí (ST)	89
Krajinná zeď vodotečí (KZV)	12
Krajinná zeď ostatní (KO)	3
Lesy (L)	2

Zeleň s funkcí doplňkovou

Zeleň obytných souborů (ZB)	33
Zeleň občanské vybavenosti (ZC)	9
Zeleň sportovních areálů (ZS)	6
Zeleň dopravních staveb (ZD)	53
Významný detail (VD)	9

Prostorové uspořádání vegetačních prvků

1 – vhodné	175
2 – průměrné	110
3 – nevhodné	21

Vhodnost druhového složení vegetace

1 – vyhovuje	120
2 – ne zcela vyhovuje	137
3 – nevyhovuje	46
N – v ploše nejsou dřeviny	3

Věková struktura dřevinných vegetačních prvků

1 – vhodná	173
2 – průměrná	108
3 – nevhodná	22
N – v ploše nejsou dřeviny	3

Zdravotní a pěstební stav dřevin

1 – vyhovující	84
2 – průměrný	185
3 – špatný	34
N – v ploše nejsou dřeviny	3

Potřeba úprav

1 – bez potřeby	149 ploch
2 – rekonstrukce porostů	122 ploch
3 - rekonstrukce vybavenosti	15 ploch
4 – celková rekonstrukce plochy	20 ploch

Naléhavost provedení úprav

1 – akutní	16 ploch
2 – středně naléhavé	93 ploch
3 – nenaléhavé	48 ploch